

BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC CÔNG TÁC ĐẢNG, CÔNG TÁC CHÍNH TRỊ CHO ĐỘI NGŨ CÁN BỘ CHỈ HUY TRONG NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI HIỆN NAY

NGUYỄN HOÀNG HUY*

Ngày nhận bài: 25/3/2022

Nhận kết quả phản biện: 6/4/2022

Duyệt đăng: 14/4/2022

Tóm tắt: Năng lực công tác đảng, công tác chính trị của đội ngũ cán bộ chỉ huy có vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng trong xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ giáo dục đào tạo. Trên cơ sở làm rõ vai trò của bồi dưỡng năng lực công tác đảng, công tác chính trị; một số vấn đề đặt ra trong công tác này, bài viết đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả bồi dưỡng năng lực công tác đảng, công tác chính trị cho đội ngũ cán bộ chỉ huy trong các nhà trường Quân đội.

Từ khóa: Bồi dưỡng năng lực công tác; cán bộ chỉ huy; công tác đảng, công tác chính trị; nhà trường Quân đội.

Đặt vấn đề

Tiến hành công tác đảng, công tác chính trị (CTĐ, CTCT) trong Quân đội là nguyên tắc cơ bản trong xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng của Đảng, là trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng và mọi cán bộ, đảng viên. Do đó, cùng với bồi dưỡng năng lực công tác quân sự, cán bộ chỉ huy phải thường xuyên được bồi dưỡng năng lực CTĐ, CTCT.

Trước những diễn biến phức tạp, khó lường của tình hình thế giới, khu vực; những nguy cơ, thách thức trong nước; tư duy về nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc có sự phát triển mới, nâng cao chất lượng bồi dưỡng CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy nhằm góp đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ, mục tiêu xây dựng Quân đội trong giai đoạn hiện nay.

1. Vai trò của bồi dưỡng năng lực công tác đảng, công tác chính trị cho đội ngũ cán bộ chỉ huy trong nhà trường Quân đội

Công tác đảng, công tác chính trị là một mặt công tác cơ bản của cấp ủy, chính ủy, chính trị viên, chỉ huy các cấp nhằm giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp

về mọi mặt của Đảng đối với Quân đội, bảo đảm cho Quân đội giữ vững bản chất giai cấp công nhân, tính nhân dân, tính dân tộc sâu sắc, tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc, Nhân dân, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

Bồi dưỡng năng lực CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy (CBCH) trong các nhà trường Quân đội được hiểu là tổng thể các chủ trương, nội dung, hình thức, biện pháp của chủ thể, các lực lượng và cá nhân trong quá trình công tác nhằm củng cố, bồi dưỡng, nâng cao trình độ nhận thức, kỹ năng và kinh nghiệm tổ chức hoạt động CTĐ, CTCT; tạo bước phát triển cao hơn về năng lực tổ chức hoạt động CTĐ, CTCT cho đội ngũ CBCH trong nhà trường Quân đội đáp ứng chức trách, nhiệm vụ được giao. Bồi dưỡng năng lực CTĐ, CTCT cho đội ngũ CBCH trong các nhà trường Quân đội có vai trò đặc biệt quan trọng:

Một là, trực tiếp góp phần xây dựng các tổ chức trong đơn vị vững mạnh, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao

Năng lực CTĐ, CTCT là một bộ phận trong năng lực toàn diện của người cán bộ chỉ huy có quan hệ chặt chẽ, vừa là điều kiện, vừa

* Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng.

là tiền đề và là kết quả của nhau. Cán bộ chỉ huy là chủ thể tiến hành CTĐ, CTCT theo chức trách, nhiệm vụ. Cán bộ chỉ huy muốn tổ chức và tiến hành có hiệu quả các hoạt động CTĐ, CTCT cần có năng lực trong lĩnh vực này. Mọi hoạt động của cán bộ chỉ huy gắn liền với hoạt động CTĐ, CTCT trực tiếp xây dựng con người, xây dựng các tổ chức vững mạnh. Hoạt động đó đạt đến đâu đều phụ thuộc vào năng lực của chủ thể tiến hành CTĐ, CTCT, trong đó năng lực của cán bộ chỉ huy trực tiếp ảnh hưởng đến hiệu quả CTĐ, CTCT và sự vững mạnh của các tổ chức trong đơn vị.

Hai là, góp phần quan trọng nâng cao chất lượng công tác và uy tín của cán bộ chỉ huy

Năng lực CTĐ, CTCT là yếu tố cơ bản cấu thành năng lực của người cán bộ chỉ huy. Cùng với phẩm chất đạo đức, phương pháp, tác phong công tác, năng lực CTĐ, CTCT quyết định đến chất lượng, hiệu quả công tác, uy tín và là yếu tố cơ bản đảm bảo cho đội ngũ cán bộ chỉ huy hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao. Năng lực CTĐ, CTCT của cán bộ chỉ huy thể hiện ở khả năng quán triệt các nghị quyết, chỉ thị, kế hoạch của cấp trên, từ đó lựa chọn, đề xuất để đảng ủy, chi ủy, chi bộ thảo luận, quyết định. Sau khi có nghị quyết của cấp ủy, cán bộ chỉ huy cụ thể hoá thành chương trình, kế hoạch để triển khai tổ chức thực hiện; phân công thực hiện; đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện, rút kinh nghiệm, quy rõ trách nhiệm của từng người, từng tổ chức, đảm bảo cho mọi hoạt động của đơn vị đúng đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, nghị quyết, chỉ thị của cấp trên. Thông qua những năng lực cụ thể trên, cùng với phẩm chất đạo đức trong sáng, phương pháp, tác phong công tác khoa học quyết định đến chất lượng, hiệu quả công tác, vị thế, uy tín của người cán bộ.

Ba là, góp phần củng cố, tăng cường hiệu quả công tác đảng, công tác chính trị ở đơn vị

Cán bộ chỉ huy có vai trò rất quan trọng góp phần tăng cường hiệu quả CTĐ, CTCT ở đơn vị được biểu hiện thông qua tuyên truyền, giáo dục cho cán bộ, học viên nắm chắc đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, chỉ thị, nghị quyết của cấp trên và cấp mình, đồng thời tổ chức triển khai thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, mệnh lệnh, kế hoạch CTĐ, CTCT của cấp trên. Thông qua việc báo cáo, trao đổi, bàn bạc, đề xuất với chính trị viên để thống nhất chủ trương, biện pháp tiến hành CTĐ, CTCT nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả CTĐ, CTCT. Vì vậy, năng lực CTĐ, CTCT của cán bộ chỉ huy trực tiếp góp phần tăng cường hiệu lực CTĐ, CTCT, củng cố uy tín của cán bộ chính trị, mà trước hết là chính trị viên, tạo điều kiện để họ hoàn thành tốt nhiệm vụ. Đặc biệt góp phần khắc phục những biểu hiện nhận thức chưa đúng cho rằng tiến hành CTĐ, CTCT là của cán bộ chính trị.

2. Những kết quả đạt được và những vấn đề đặt ra

2.1. Những kết quả đạt được

Nhận thức rõ vị trí, vai trò quan trọng của CTĐ, CTCT và vai trò năng lực CTĐ, CTCT của đội ngũ cán bộ chỉ huy những năm qua dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn của Đảng ủy, BGH nhà trường, cấp ủy, cơ quan chính trị, cán bộ chủ trì các cấp công tác bồi dưỡng năng lực CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy ở các nhà trường Quân đội đã đạt được những kết quả rất quan trọng, đó là: Nhận thức, trách nhiệm của chủ thể và lực lượng tham gia ngày càng được nâng lên; nội dung, hình thức, biện pháp bồi dưỡng có nhiều chuyển biến, tiến bộ, đáp ứng được yêu cầu thực tiễn đặt ra; năng lực CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy trong nhà trường

Quân đội đã có sự chuyển biến rõ rệt góp phần quan trọng nâng cao chất lượng, hiệu quả CTĐ, CTCT gắn với xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện.

Để có được kết quả đó phải có sự lãnh đạo đúng đắn của Ban Chấp hành Trung ương, QUTW, BQP về việc tiếp tục hoàn thiện cơ chế lãnh đạo của Đảng đối với Quân đội, tăng cường hiệu lực CTĐ, CTCT trong Quân đội trước tình hình mới; sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời của Đảng ủy, BGH nhà trường, sự hướng dẫn của cơ quan chính trị và cấp ủy, cán bộ chủ trì, cán bộ chính trị; phần lớn đội ngũ cán bộ chỉ huy đã phát huy tốt trách nhiệm, tự giác, gương mẫu tự học tập, tự bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn nghiệp vụ và kinh nghiệm, kỹ năng, năng lực CTĐ, CTCT trong thực hiện nhiệm vụ; có sự phối hợp, giúp đỡ tham gia tích cực, có hiệu quả của các tổ chức, các lực lượng; của cơ quan, đơn vị, khoa giáo viên và mọi cán bộ, đảng viên trong bồi dưỡng năng lực CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy.

2.2. Những vấn đề đặt ra

Một là, nhận thức, trách nhiệm của một số cấp ủy, cán bộ lãnh đạo, chỉ huy

Thực tiễn cho thấy còn một số cấp ủy viên, cán bộ chủ trì nhất là cán bộ chủ trì về quân sự chưa nhận thức đúng về vị trí, vai trò của đội ngũ cán bộ chỉ huy và công tác bồi dưỡng năng lực CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy, do đó còn có biểu hiện đánh giá thấp và thiếu quan tâm đến đội ngũ này; hiểu biết về vị trí, vai trò, nguyên tắc cũng như các mặt công tác cơ bản của CTĐ, CTCT còn hạn chế. Nhận thức về chủ thể tiến hành CTĐ, CTCT còn chưa đầy đủ, trên thực tế còn có những quan niệm CTĐ, CTCT là của cơ quan chính trị, cán bộ chính trị. Do đó đã có thời điểm chưa thực sự chủ động, tích cực học tập nâng cao hiểu biết, kỹ năng, tích lũy kinh nghiệm tiến hành CTĐ, CTCT.

Hai là, nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng có mặt chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn đặt ra

Việc nghiên cứu quán triệt của một số cấp ủy và cán bộ chủ trì cấp hệ, tiểu đoàn, đại đội đối với công tác bồi dưỡng năng lực CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy còn chưa sâu, chưa kỹ, chưa đánh giá chính xác, cụ thể chất lượng của đội ngũ cán bộ chỉ huy về trình độ, năng lực, phương pháp tiến hành CTĐ, CTCT. Nội dung bồi dưỡng có thời gian chưa tập trung vào khắc phục những khâu yếu, mặt yếu của đội ngũ cán bộ chỉ huy trong hoạt động CTĐ, CTCT ở đơn vị. Hình thức, phương pháp bồi dưỡng thiếu thiết thực, đa dạng, chưa gắn với chức trách, nhiệm vụ từng đối tượng cán bộ chỉ huy và đặc điểm, tính chất nhiệm vụ của từng đơn vị. Vì vậy, chất lượng, hiệu quả bồi dưỡng chưa cao, vai trò và hiệu lực của CTĐ, CTCT chưa được phát huy tốt.

Ba là, hoạt động tự học, tự bồi dưỡng của một số cán bộ chỉ huy còn hạn chế

Trong những năm vừa qua, có thời điểm việc phát huy vai trò chủ động, tích cực trong hoạt động tự học tập, tự bồi dưỡng của đội ngũ cán bộ chỉ huy vẫn còn hạn chế, chất lượng và hiệu quả chưa tương xứng với đòi hỏi của thực tiễn đặt ra. Có cấp ủy và cán bộ chủ trì nhận thức chưa đầy đủ về vai trò của tự học tập, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ năng lực, chưa có sự quan tâm đúng mức trong lãnh đạo, chỉ đạo, chưa coi việc phát huy tinh thần tích cực, chủ động tự học tập, tự bồi dưỡng của đội ngũ cán bộ chỉ huy là một nội dung quan trọng, trực tiếp quyết định đến năng lực tổ chức hoạt động CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy. Một số cán bộ chỉ huy còn có biểu hiện nhận thức chưa đúng về cương vị, chức trách, nhiệm vụ, thiếu cố gắng trong học tập, công tác, tu dưỡng.

Bốn là, xuất phát từ dự báo, đánh giá tình hình trong nước và thế giới, yêu cầu nhiệm vụ của các cơ sở đào tạo trong các nhà trường quân đội

Trong những năm tới, tình hình thế giới tiếp tục có những diễn biến rất phức tạp, nhanh, khó dự báo. Sự nghiệp cách mạng của Đảng và nhân dân vẫn đứng trước nhiều khó khăn, thách thức: Bốn nguy cơ mà Đảng chỉ ra vẫn còn tồn tại, có mặt gay gắt hơn; các mối đe dọa độc lập, chủ quyền, tình trạng suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ; sự chống phá của các thế lực thù địch, các tổ chức phản động ngày càng tinh vi hơn đã tác động đến nhận thức về nhiệm vụ của cán bộ, học viên, chiến sĩ... Một bộ phận cán bộ, đảng viên, học viên chưa tiên phong, gương mẫu; tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ vẫn còn diễn biến phức tạp[6].

3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả bồi dưỡng năng lực công tác Đảng, công tác chính trị cho đội ngũ cán bộ chỉ huy trong các nhà trường Quân đội

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng tham gia bồi dưỡng năng lực công tác đảng, công tác chính trị

Các chủ thể tham gia vào quá trình bồi dưỡng cần quán triệt sâu sắc và vận dụng đúng đắn, sáng tạo các quan điểm, chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, BGH Nhà trường, hướng dẫn của cơ quan chức năng về công tác bồi dưỡng cán bộ. Đồng thời có nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò, chức trách, nhiệm vụ, yêu cầu phẩm chất, trình độ, năng lực của đội ngũ CBCH; vai trò, tầm quan trọng của các mặt hoạt động CTĐ, CTCT.

Ban giám hiệu các nhà trường cần đánh giá khách quan, toàn diện về trình độ, năng lực của đội ngũ CBCH; những thuận lợi, khó

khăn trong quá trình bồi dưỡng từ đó xây dựng tinh thần trách nhiệm, động cơ đúng đắn, quyết tâm cao trong khắc phục những khó khăn để làm tốt công tác bồi dưỡng cho đội ngũ CBCH.

Hai là, xác định đúng đối tượng, nội dung, hình thức và phương pháp bồi dưỡng

Đối tượng học viên ở mỗi nhà trường trong Quân đội có sự khác nhau về trình độ nhận thức, động cơ phấn đấu trong học tập, rèn luyện; năng lực, kỹ năng chuyên môn, tuổi đời, kinh nghiệm công tác, vốn sống và sự từng trải. Do đó, các chủ thể cần căn cứ vào đặc điểm, yêu cầu nhiệm vụ và đối tượng quản lý để lựa chọn nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng phù hợp. Đồng thời, nội dung bồi dưỡng cần tập trung vào những vấn đề có tính nguyên tắc, những vấn đề tồn tại trong tiến hành hoạt động CTĐ, CTCT ở đơn vị; kết hợp bồi dưỡng năng lực nhận thức với năng lực tổ chức hoạt động thực tiễn, kinh nghiệm tiến hành CTĐ, CTCT, đảm bảo vừa nâng cao trình độ kiến thức, kinh nghiệm, kỹ năng tiến hành CTĐ, CTCT, vừa gắn với bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cách mạng, phương pháp, tác phong công tác cho đội ngũ CBCH. Nội dung bồi dưỡng là toàn diện, nhưng phải có trọng tâm, trọng điểm chú trọng vào những khâu yếu, mặt yếu.

Hình thức và biện pháp bồi dưỡng cần vận dụng linh hoạt, sáng tạo, sát với thực tiễn từng đơn vị, đúng với năng lực của đội ngũ CBCH để đạt hiệu quả thiết thực. Coi trọng bồi dưỡng thường xuyên thông qua triển khai thực hiện các nhiệm vụ; thông qua giao ban, hội ý hằng ngày, hằng tuần... với phương châm cấp trên bồi dưỡng cấp dưới, cán bộ nhiều kinh nghiệm bồi dưỡng cán bộ ít kinh nghiệm hơn; trong đó chú trọng đến các đồng chí trên cương vị công tác mới hoặc các đồng chí có năng lực, chất lượng, hiệu quả công tác còn

hạn chế. Trong quá trình tổ chức thực hiện cần coi trọng và nhân rộng cách làm hiệu quả, sáng tạo, tích cực. Đồng thời, khi có điều kiện các đơn vị nên tranh thủ sự hướng dẫn, giúp đỡ về chuyên môn của Phòng Chính trị, Khoa Công tác đảng, công tác chính trị, những đồng chí có kinh nghiệm, kỹ năng tốt để tổ chức tập huấn, bồi dưỡng. Quá trình tổ chức thực hiện cần tổ chức có hiệu quả công tác rút kinh nghiệm những hạn chế, khuyết điểm trong tiến hành công tác đảng, công tác chính trị của đội ngũ CBCH thông qua quá trình thực hiện của đơn vị, lấy đó là bài học kinh nghiệm trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ.

Ba là, phát huy vai trò tự học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ chỉ huy

Đội ngũ CBCH trong các nhà trường cần nhận thức rõ vị trí, vai trò của việc tự học tập, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực; là yêu cầu đòi hỏi khách quan, là tiêu chí đánh giá năng lực cán bộ.

Cần tập trung làm tốt công tác giáo dục, tuyên truyền cho đội ngũ CBCH có nhận thức đúng đắn về yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục, đào tạo trong giai đoạn hiện nay, những đòi hỏi từ thực tiễn trong tiến hành hoạt động CTĐ, CTCT... Qua đó, giúp đội ngũ CBCH xác định tốt động cơ đúng đắn, trách nhiệm

cao trong tự học tập, tự bồi dưỡng năng lực nắm và giải quyết tư tưởng của học viên.

Cá nhân mỗi CBCH phải quán triệt sâu sắc mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục, đào tạo, đặc điểm của đối tượng quản lý; trình độ năng lực của bản thân để xác định nội dung và hình thức tự học tập, tự bồi dưỡng thiết thực, cụ thể, khoa học. Đồng thời, cấp ủy, chỉ huy các cấp cần làm tốt công tác lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra việc tự học tập, bồi dưỡng nâng cao năng lực tiến hành CTĐ, CTCT cho đội ngũ CBCH; quan tâm, tạo môi trường thuận lợi cho việc tự học tập, bồi dưỡng nâng cao năng lực tiến hành CTĐ, CTCT cho đội ngũ CBCH.

Kết luận

Bồi dưỡng năng lực CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy trong nhà trường Quân đội hiện nay là nhiệm vụ thường xuyên, cơ bản, lâu dài, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong nâng cao năng lực toàn diện cho đội ngũ cán bộ chỉ huy, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ của các Nhà trường. Quá trình bồi dưỡng năng lực CTĐ, CTCT cho đội ngũ cán bộ chỉ huy cần phải tiến hành đồng bộ các hình thức, biện pháp, đồng thời căn cứ vào đặc điểm, yêu cầu nhiệm vụ, trình độ năng lực của đội ngũ cán bộ chỉ huy để vận dụng linh hoạt và hiệu quả.

Tài liệu tham khảo:

- [1] Đảng ủy Quân sự Trung ương (2009), *Điều lệ công tác đảng, công tác chính trị trong Quân đội nhân dân Việt Nam*, (Ban hành kèm theo Quyết định Số 359/QĐ-ĐUQSTƯ, ngày 15/9/2009), Hà Nội.
- [2] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 4, tập 6, tập 8, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [3] Nguyễn Hoàng Huy (2021), *Bồi dưỡng năng lực công tác đảng, công tác chính trị cho đội ngũ cán bộ chỉ huy đơn vị quản lý học viên ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay*, Luận văn Thạc sĩ, Hà Nội.
- [4] Quân ủy Trung ương (2012), *Nghị quyết số 769 - NQ/QUTW về xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội giai đoạn 2013 - 2020 và những năm tiếp theo*, Hà Nội.
- [5] Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.